

Handläggare
Johan Kellokumpu
Telefon: 08-50831921

Till
Kulturnämnden
2023-12-12

Stöd till lokalförvaltande organisationer 2024

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden fördelar 34 400 tkr till lokalförvaltande organisationer för 2024 enligt följande:
 - 30 712 tkr som grundstöd enligt tabell 1
 - 1 877 tkr som kompensationsstöd för nolltaxa enligt tabell 1
 - 1 478 tkr som investeringsstöd enligt tabell 2
 - 333 tkr som reservation för utvecklingsinsatser
2. Kompensationsersättningen för uthyrning till nolltaxa höjs från nuvarande 75 kr/h till 150 kr/h.
3. Ärendet justeras omedelbart

Sammanfattning

Kulturförvaltningen har bedömt de lokalförvaltande organisationernas ansökningar och tagit fram ett förslag till fördelning av stöd för 2024. Förvaltningen redogör i tjänsteutlåtandet för de kriterier och prioriteringar som utgör underlag för förslaget. Förvaltningen föreslår nämnden att fatta beslut om ett grundstöd till 29 lokalförvaltande organisationer för år 2024 till en summa om 30 712 tkr, enligt tabell 1. Förvaltningen föreslår en reservation av 333 tkr till utvecklingsinsatser för nya samlingslokaler. Två verksamheter föreslås treårigt stöd.

De flesta lokalförvaltande organisationerna redovisar för kulturförvaltningen en stabil ekonomi och ökade besöksantal från 2022 och framåt. Flera verksamheter har nya chefer och många ansökningar beskriver nya satsningar och verksamhetsidéer. Det finns ett tiotal verksamheter som växer och blir allt viktigare i lokalsamhället, framför allt i ytterstaden. I de verksamheter där det finns utmaningar kommer kulturförvaltningen att erbjuda rådgivande stödinsatser stöd under 2024.

Upprustningen och den tekniska uppgraderingen av samlingslokalerna fortsätter. Förvaltningen föreslår nämnden att fatta beslut om 438 tkr för kommunal medfinansiering i två byggprojekt som ansöker om Boverkets investeringsstöd. Nio verksamheter föreslås investeringsstöd om 1 040 tkr kronor utan delfinansiering av Boverket. Investeringsstöden redovisas i tabell 2.

De lokalförvaltande organisationerna hyr ut lokaler för nolltaxa till barn- och ungdomsföreningar, funktionsrättsföreningar och anonyma 12-stegsgrupper. Förvaltningen föreslår nämnden att fatta beslut om 1 877 tkr som kompensationsstöd för nolltaxeuthyrningar under 2023. Kompensationsstöden redovisas i tabell 1. För uthyrning till nolltaxa under 2024 höjs kompensationsersättningen från 75 kr/h till 150 kr/h.

I bilaga 1 och 2 ges en fördjupad information om de enskilda stödmottagarna med motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.

Bakgrund

Stödets syfte

Syftet med stadens stöd till lokalförvaltande organisationer är att tillgodose föreningslivets, kulturlivets och stockholmarnas behov av lokaler för att förverkliga demokratiska mål i samhället. Däri ingår att främja publik kulturverksamhet i hela staden. De kulturlokaler som får stöd av staden ska kännetecknas av hög kvalitet avseende både verksamhet och organisatorisk förmåga och vara anpassade till medborgarnas efterfrågan.

Riktlinjer

I riktlinjerna för stöd till lokalförvaltande organisationer, beslutade av kulturnämnden 2017-12-12 § 9 (dnr.1.1/3899/2017), anges att ansökan ska bedömas efter följande kriterier:

- Volymen på lokaluthyrning till föreningsliv och andra brukare.
- Omfattning, kvalitet och besöksvolym på kultur- och bildningsverksamhet.
- Upplåtelsevolym och tillgängliga lokaler för nolltaxegrupper och subventionerade grupper.
- Samarbete och förankring inom stadsdelen.
- Omfattning och kvalitet på lokaler, service och mötesfaciliteter.
- Lägesfaktor avseende tillgänglighet och tillgången till alternativa möteslokaler i stadsdelen.
- Förmåga att marknadsföra och driva verksamheten effektivt och i god administrativ ordning.
- Verksamhetens utvecklingsmöjligheter.

Förvaltningen bedömer alla organisationer och deras verksamhet och aktiviteter likvärdigt utifrån ovanstående riktlinjer, oavsett

vilken riksorganisation organisationen tillhör eller om organisationen inte ingår i en riksorganisation.

Ärendet

Detta tjänsteutlåtande redovisar förvaltningens förslag till beslut om stöd till lokalförvaltande organisationer för 2024 samt de kriterier och överväganden som utgör underlag för förslaget.

Det har kommit in 32 ansökningar om grundstöd till lokalförvaltande organisationer. Tre ansökningar har avslagits på delegation. Besluten har motiverats med att verksamheterna inte möter bedömningsgrunderna på ett tillräckligt bra sätt och att verksamheterna inte kan prioriteras i konkurrens med övriga sökande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av enheten för kulturstöd inom kulturstrategiska staben. Förvaltningen har haft en löpande dialog med de lokalförvaltande organisationerna under året. Till grund för förslaget ligger stödets syften och bedömningsgrunder. Förvaltningen säkerställer i sin beredning att aktörer som beviljats stöd uppfyller de generella villkoren för stöd. Information om stödets syften och villkor finns på stadens [hemsida](#).

Ansökningarna har bedömts av externa referenspersoner. Nämnden utser referenspersoner för bedömning av stöd till lokalförvaltande organisationer. Referensgruppen är rådgivande och bidrar till den samlade bedömningen av ansökningarna. Denna omgång har tre referenspersoner med olika bakgrund och kompetens inom området samlingslokaler och civilsamhälle gett sina synpunkter och bedömningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Allmänna samlingslokaler i Stockholm

Mötesplatser för föreningsliv och kultur har på ett självklart sätt funnits med i stadsplaneringen alltsedan Stockholms stad började planera de nya stadsdelar som sedan växte fram på 1950-talet. I takt med att Stockholm växer förändras stadsdelarna och deras befolkningssammansättning. Det finns stora sociala och ekonomiska skillnader både mellan grupper och mellan stadsdelar i Stockholm.

Behovet av samlingslokaler är stort i hela staden men särskilt stort i ytterstadens miljonprogramsområden där trångboddheten är stor och avsaknaden av kulturlokaler är större än i andra stadsdelar. I översiktsplanen pekar staden ut fyra fokusområden: Kista-Järva, Skärholmen, Farsta samt Hagsätra-Rågsved. Detta samspejar med

förvaltningens bedömning om att behovet av gemensamma kulturlokaler i allmänhet är större i ytterstaden och i synnerhet just i dessa områden.

Förvaltningen föreslår stöd till 29 lokalförvaltande organisationer som driver samlingslokaler över hela staden. De flesta verksamheter redovisar för kulturförvaltningen en stabil ekonomi och ökade intäkter efter pandemin. Flera hade högre besöksantal 2022 än innan pandemin. Under de senaste åren har drygt 10 verksamheter anställt nya chefer och många av årets ansökningar beskriver nya satsningar och verksamhetsidéer. Förvaltningen bedömer att de allmänna samlingslokalerna i Stockholm i sin helhet har goda förutsättningar för att verka och utvecklas.

Rum för demokrati och engagemang

I stadens budget står att ”Stockholm stad ska värna det fria ordet, demokrati och alla människors lika värde. I ett samhälle där dessa grundläggande principer hotas måste den oberoende kulturen och mångfaldsperspektivet inom kulturen försvaras”. Stadens samlingslokaler är viktiga mötesplatser och rum där det ska vara högt i tak och det fria ordet ska värnas. I de lokalförvaltande organisationerna finns också plats och möjlighet för stockholmare att engagera sig. Lokalerna ska utan undantag vara rum fria från odemokratiska och diskriminerande verksamheter.

Förstärkning av samlingslokalsbeståndet

Med ett Stockholm som växer, urbaniseras och ett ökat krav på hållbara, tillgängliga och digitala lösningar så ser förvaltningen att samlingslokalerna behöver utvecklas och stärkas. Det finns ett tiotal stora samlingslokaler som utifrån stockholmarnas behov ligger geografiskt väl placerade. De har stora hus som är anpassade för många besökare och når ut till en betydande bredd av stockholmare samt förenings- och kulturliv. Förvaltningen bedömer att dessa verksamheter är särskilt viktiga och ser att den här typen av samlingslokaler behöver bli fler.

Nio lokalförvaltande organisationer hade 1,3 mnkr eller mer i grundstöd 2023: Folkets Husby, Rinkeby Folkets Hus, Birkagården, Bagarmossens Folkets Hus, Södergården, Midsommargården, Rågsveds Folkets Hus, Timmermansgården och Mäster Olofsgården. Förvaltningen föreslår att ytterligare två verksamheter beviljas ett ökat grundstöd på denna nivå: Hägerstensåsens medborgarhus och Årsta Folkets Hus.

Föreningar i behov av extra stöd

Föreningen Södergården är en stabil och populär verksamhet och har länge verkat i en fastighet på Götgatsbacken. Fastigheten, som

förvaltas av fastighetskontoret, behöver nu totalrenoveras. Föreningen har under 2023 dels verkat i delar av lokalen men även i en fastighet i Björns Trädgård. Under 2024 behöver denna process gå vidare. Förvaltningen följer utvecklingen och har löpande dialog med berörda parter.

Åsö Föreningsråd valde våren 2022 att lämna sina lokaler Pumpan vid Färgargårdstorget på Södermalm. Trots mycket arbete och varaktigt lotsstöd från förvaltningen har föreningen inte lyckats hitta nya lokaler som passar deras verksamhet. Därför föreslår förvaltningen ett omställningsstöd som ger föreningen möjlighet att i 6 månader kunna lösa situationen. Kulturförvaltningen följer utvecklingen och har löpande dialog med verksamheten.

Maria-Högalids föreningsråd driver sin verksamhet i Hartwickska huset vid Mariatorget. Verksamheten är idag den största lokalupplåtaren i Stockholm för anonyma missbruksgrupper. I övrigt har föreningen svårt att uppfylla kulturnämndens krav och riktlinjer för stöd till lokalförvaltande organisationer. Trots flera år av coachning och hjälp från kulturförvaltningen har verksamheten en låg uthyrningsgrad, ingen kulturverksamhet och styrelsen har inte klarat att möta utmaningarna. Lokalerna är inte tillgängliga för rörelsehindrade. Verksamheten har också under en längre tid haft stora problem med att få sin ekonomi i balans och har under året upparbetat en större hyresskuld till Stadsholmen. Verksamheten uppfyller inte villkoren för stöd och möter inte bedömningsgrunderna, därför beviljas ett stöd för omställning. Stödet betalas ut när föreningen kan redovisa att de är skuldfria och efter att föreningen kan redovisa en plan för sin omställning för kulturförvaltningen.

Befolkningen i stadsdelsområdena Bromma och Hässelby-Vällingby beräknas öka med 35 % fram till 2040, från 150 000 till 200 000 personer. Förvaltningen bedömer att det i båda stadsdelsområdena behövs ett förstärkt utbud av lokaler. I delar av Hässelby finns idag sociala utmaningar och där är behovet av fungerande och behovsanpassade lokaler särskilt stort. Förvaltningen har under de senaste åren haft en fördjupad dialog med Alviks Kulturhus och Vällingby Folkets Hus, som båda står inför olika utmaningar vad gäller ekonomi, lokaler och verksamhetsutveckling. Kulturförvaltningen följer utvecklingen och har löpande dialog med verksamheterna.

Kompensationsstöd för nolltaxeuthyrning

Tre olika typer av föreningar får hyra de lokalförvaltande organisationernas lokaler till nolltaxa. Det rör sig om barn- och ungdomsföreningar, funktionsrättsföreningar och

frivilligorganisationer som arbetar med missbrukare i 12-stepsprogrammet.

De lokalförvaltande organisationerna har redovisat sin upplåtelse till nolltaxeföreningar under 2023 till förvaltningen. De har sammanlagt hyrt ut sina lokaler 24 943 timmar för nolltaxa. Förvaltningen fördelar kompensationsstöd om drygt 75 kr/h till en totalsumma om 1 877 000 kronor. Kompensationsstöden redovisas i tabell 1. För uthyrning till nolltaxa under 2024 höjs kompensationsersättningen från 75 kr/h till 150 kr/h. Ersättningen betalas ut till de lokalförvaltande organisationerna efter redovisning av timmar i slutet av 2024.

Fleråriga stöd

Villkor för flerårigt grundstöd är att den sökande organisationen kan presentera en trovärdig flerårig plan, med tydliga mål och budget. Birkagården och Årsta Folkets Hus har sökt treårigt stöd och föreslås treårigt stöd för perioden 2024-2026. Intensionsbeslut för flerårigt stöd gäller under förutsättning att den verksamhet som presenteras i ansökan fullföljs och att budgetutrymmet för 2025 och 2026 medger stöd.

Kommunal medfinansiering till Boverkets investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler

För att de lokalförvaltande organisationerna ska kunna möta stockholmarnas krav på tekniskt anpassade och tillgängliga lokaler gör aktörerna ständiga förbättringar och uppgraderingar. Boverket fördelar stöd till investeringar i samlingslokaler, men kräver en kommunal medfinansiering om 30% för att bevilja stöd.

I år söker två verksamheter stöd från Boverkets investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler. De föreslås stöd som kommunal medfinansiering om sammanlagt 438 tkr. Dessa beslut och utbetalningar verkställs under förutsättning att deras ansökningar beviljas av Boverket. Boverket lämnar besked om stöd i maj 2024.

Nio verksamheter föreslås investeringsstöd utan delfinansiering från Boverket om totalt 1 040 tkr kronor. Investeringsstöden redovisas i tabell 2.

Förslag till beslut

De flesta lokalförvaltande organisationerna redovisar för kulturförvaltningen en stabil ekonomi och ökade besöksantal från 2022 och framåt. Flera verksamheter har nya chefer och många ansökningar beskriver nya satsningar och verksamhetsidéer. Det finns ett tiotal verksamheter som växer och blir allt viktigare i lokalsamhället, framför allt i ytterstaden. I de verksamheter där det

finns utmaningar kommer kulturförvaltningen att erbjuda rådgivande stödinsatser under 2024.

I bilaga 1 ges en fördjupad information om de enskilda stödmottagarna samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.

Förslag till fördelning

Kulturnämnden fördelar 34 400 tkr till lokalförvaltande organisationer för 2024 enligt följande:

- 30 712 tkr som grundstöd
- 1 877 tkr som kompensationsstöd för nolltaxa
- 1 478 tkr som investeringsstöd
- 333 tkr som reservation för utvecklingsinsatser

Tabell 1

Sökande lokalförvaltande organisation	Totalt stöd 2024	Grundstöd 2024	Komp. Stöd 2023	Skiltnad grundstöd jmf 2023
Alviks kulturhusförening	1361	1240	121	0
*Bagarmossens Folketshusförening	1840	1800	40	100
Byggnadsföreningen Älvsjö med omnejd upa – Park Folkets Hus	403	400	3	0
Farsta föreningsråd (Farsta gård)	883	850	33	0
FOLK i Skärholmen	1215	1200	15	100
Folkets Husby	1508	1500	8	100
Föreningen Folkkulturcentrum (Hjorthagens kulturhus)	900	900	0	100
Föreningen Jakobsbergs gård	816	800	16	0
Föreningen Järva Folkets Park (Eggeby gård)	880	880	0	0
Föreningen Midsommargården	1355	1350	5	0
Föreningen Skeppsholmsgården	750	750	0	0
Föreningen Södergården	1825	1692	133	0
Föreningen Timmermansgården	1350	1350	0	0
Husby Konst & Hantverksförening (Husby gård)	850	850	0	0
Hägerstensåsens medborgarhus	1467	1300	167	290
Kista SC KFUM (Akalla by)	690	600	90	0
Kristinehovs malmgårds ekonomiska förening	1038	800	238	100
Maria-Högalids föreningsråd (Hartwickska huset)	587	0	587	-200

Mäster Olofsgården	1350	1350	0	0
Nya Rågsveds Folkets Hus Förening	1727	1700	27	0
Rinkeby Folketshusförening	2079	1850	229	0
Sköndals allaktivitetshus	659	600	59	0
Spånga medborgarhusförening (Spånga Folkan)	835	800	35	100
Stiftelsen Birkagården	1769	1750	19	100
Tensta Träff (Rädda Barnen)	1000	1000	0	0
Vällingby Folketshusförening	1110	1100	10	0
*Årsta Folketshusförening	1630	1600	30	350
Kungsholmens föreningsråd	300	300	0	300
Åsö föreningsråd (Pumpan)	412	400	12	-450
Summa	32589	30712	1877	990

Tabell 2

Sökande organisation	Sökt belopp	Förslag
<i>Kommunal delfinansiering Boverket</i>		
Älvsjö Park	288 000	288 000
Hässelby Folkets Hus	150 000	150 000
Summa	438 000	438 000
<i>Söker utan Boverkstöd</i>		
Folkets Husby	125 000	125 000
Årsta Folkets Hus	235 000	150 000
Midsommargården	200 000	200 000
Birkagården	100 000	75 000
Hägerstensåsens Medborgarhus	150 000	0
Kristinehovs malmgård	190 000	190 000
Skeppsholmsgården	100 000	100 000
Folkkulturcentrum	125 000	125 000
Folk i Skärholmen	70 000	70 000
Summa	1 300 000	1 040 000

Maria Jansén
 Förvaltningschef
 Kulturförvaltningen

Patrik Liljegen
 Avdelningschef
 Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Förslag till stöd för lokalförvaltande organisationer 2024 grundstöd och kompensationsstöd. Fördjupad information om de enskilda sökande samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.
2. Förslag till investeringsstöd 2024. Fördjupad information om de enskilda sökande samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2023-12-01
Patrik Liljegren, Avdelningschef	2023-12-01